

BIYO ÇEŞİTLİLİK

Biyoçeşitlilik = Bir bölgede yaşayan canlıların çeşitlerinin sayıca zenginliğine **biyoçeşitlilik** denir.

BIYO ÇEŞİTLİLİĞİ ETKİLEYEN CANSIZ FAKTÖRLER

- ① İklim
  - ② Sıcaklık
  - ③ Işık
  - ④ Su
  - ⑤ Nem
  - ⑥ Toprak
  - ⑦ Hava
  - ⑧ Rüzgar
  - ⑨ Yeryüzü şekilleri.
- Örnek** = Ormanlık alanlarda biyo-çeşitlilik çok fazladır. çünkü bu bölgelerde **iklim**, **sıcaklık** **besin** gibi şartlar bir çok canlı için çok uygundur.

HABİTAT: Canlıların yaşam faaliyetlerini; (beslenme, barınma, vb.) en iyi şekilde gerçekleştirdiği yaşam alanlarına **Habitat** denir.

EKOSİSTEM: Belirli bir bölgede canlı ve cansız çevrenin; karşılıklı ilişkileri ile meydana gelen sistemlere **ekosistem** denir.

ÜLKEMİZDE BIYO ÇEŞİTLİLİK İSTATİSTİKLERİ

- 161 çeşit memeli hayvan
- 466 çeşit kuş
- 141 çeşit sürüngen
- 22 Çeşit Kurbağa
- 70.000 Çeşit Omurgasız hayvan
- 480 Çeşit deniz balığı
- 236 Çeşit tatlı su balığı
- 13.000'e yakın bitki çeşidi bulunmaktadır.

↳ Avrupa kıtasında bitki çeşidi 12.000 civarındadır. Buda bize bitki çeşidi bakımından oldukça zengin bir biyolojik çeşitliliğe sahip olduğumuzu gösterir.

Elif AKKIZI SANIN
Özgül

- NOT** =
- Biyo çeşitlilik ekosistemleri dengede tutar
  - Gezegenimizi yaşanabilir hale getirir.
  - Sağlığımıza fayda sağlar
  - Ekonomimize katkı sağlar.

Biyo çeşitliliği tehdit eden unsurlar

- Doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı
- Hızlı nüfus artışı
- Düzensiz sanayileşme ve kentleşme
- Ormanların tahribatı
- Çevre kirliliği
- Çölleşme
- Erozyon

DÜNYADA NESLİ TÜKENMİŞ CANLI ÖRNEKLERİ

- * Dinosorlar
- * Mamutlar
- * Moalar
- * Kuzey deniz fili
- * Tazmanyada yaşayan → Keseli Kurt
- * Tüylü gergedan

DÜNYADA NESLİ TÜKENME TEHLİKESİ ALTINDA OLAN TÜRLER

- * Bazı balina türleri
- * Orangutan
- * Tepeli pelikan
- * Gergedan
- * Kutup ayısı
- * Nehir yunusu
- * Siyah çizgili albatros
- * Afrika fili
- * Amazon timsahı
- * Avrupada yaşayan bazı kurtlar
- * Ayı
- * Yeraltı Orkidesi
- * denizanası ağacı
- * eğretti otu çeşitleri

ÜLKEMİZDE NESLİ TÜKENEN CANLI TÜRLERİ

- * Anadolu Parsı * Hubara
- * Asya fili
- * Hint fili
- * Afrika kaplanı
- * Aslan
- * Cita
- * Kafkas bizonu

ÜLKEMİZDE NESLİ TÜKENME TEHLİKESİ ALTINDA OLAN TÜRLER

- * Akdeniz fokyu * Su samuru
- * Deniz Kaplumbağası
- * Flatfiago
- * Kardelen
- * Siklomen
- * Göl Sogani
- * Vazak
- * Bozayı
- * Telli Turna
- * Kelaynaklar
- * Karaca
- * Keklik
- * Çizgili Sirtlan

ÜLKEMİZDE NESLİ TÜKENME TEHLİKESİ ALTINDA OLAN BİTKİLER

- * Qdven
- * İstanbul nazemesi
- * Çan çiçeği
- * Kardelen
- * Siğla ağacı
- * Göl soganı
- * Ters lüle
- * Orkide.

TÜRKİYEDE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİN SIRRI

1. Coğrafi konumu
2. İklim çeşitliliği
3. Su kaynaklarının fazla olması
4. Yeryüzü şekillerindeki farklılık
5. 500'ün üzerindeki özel yaşam alanları biyo çeşitliliğe olarak sağlar.

HAVA KİRLİLİĞİ

Hava kirliliğinin nedenleri;

- ↳ Araba egzozlarından çıkan zararlı gazlar
- ↳ Sanayi kuruluşlarının bacalarından çıkan zehirli gazlar
- ↳ fosil yakıtların yanması sonucu ortaya çıkan zehirli gazlar
- ↳ Ormanların tahrip edilmesi
- ↳ Spreyler ve deodorantlar

HAVA KİRLİLİĞİ SONUCUNDA

- ↳ Asit yağmurları oluşur
- Astım - Bronşit - Kanser gibi hastalıklar ortaya çıkar

HAVA KİRLİLİĞİNİ ÖNLEMEK İÇİN ALINACAK ÖNLEMLER

- ↳ Sanayi kuruluşlarının bacalarına, ev bacalarına ve araç egzozlarına **filtre** takılmalıdır.
- ↳ Yenilenebilir (Güneş, Rüzgar, Jeotermal) enerji kaynakları kullanılmalıdır. Eğer kullanılacaksa Doğalgaz veya kaliteli kömür tercih edilmelidir.
- ↳ Toplu taşıma araçları tercih edilmelidir.
- ↳ Ormanlık yeşil alanlar artırılmalıdır.
- ↳ Her yıl soba boruları ve bacalar temizlenmelidir.

ELİF AKKU SAHİN

Diğer el yazması
dokümanlara ulaşmak için
QR kodu okut veya tıkla

TOPRAK KİRLİLİĞİ

NEDENLERİ

- * Bilinçsizce kullanılan tarım ilaçları ve gübreler
- * Çöp ve diğer atıklar
- * Petrol atıkları sıralanabilir.

TOPRAK KİRLİLİĞİ NASIL ÖNLENİR

- ↳ Tarım ilaçları konusunda halk bilgilendirilmeli
- ↳ Yerlere çöp atılmamalıdır.
- ↳ Deterjanlı ve atık sular toprağa dökülmemelidir.
- ↳ Bitmiş piller toprağa atılmamalıdır.

SU KİRLİLİĞİ

NEDENLERİ

- ↳ Atık yağların lavabolara dökülmesi
- ↳ Petrol sızıntıları
- ↳ Kanalizasyon ve evsel atıkların sulara karışması
- ↳ Çöplerin sulara atılması
- ↳ Tarımda kullanılan gübre ve ilaçlarının sulara karışması

SU KİRLİLİĞİ NASIL ÖNLENİR

- ↳ Fabrika atıkları ve evsel atıklar için arıtma sistemi kurulmalı
- ↳ İnsanlar bilgilendirilmeli
- ↳ Su kaynaklarının çevresi temiz tutulmalı
- ↳ Tarım ilaçları ve gübrelerin suya karışmamasına dikkat edilmeli
- ↳ Petrol çıkaran tesisler petrol taşıyan tankerler sızıntılara karşı denetlenmeli.

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN İNSAN SAĞLIĞI

ÜZERİNDE OLUMSUZ ETKİLERİ

- ↳ Solunum yolu hastalıkları artar
- ↳ Hastalık yapıcı etkenleri artırır
- ↳ Meyve ve sebzelerin bol su ile yıkanmadan yenmesi
- ↳ Akciğer hastalıklarına neden olur
- ↳ Kirli sular mide - Bağırsak rahatsızlıklarına yol açar.